

Zo pakt u uw papier- en kartonafval stap voor stap aan

07 mei 2019, 02:00

Thomas Vandenhaute

Er zijn heel wat afvalstromen in maakbedrijven. Sommige stromen hebben een complexe samenstelling of verwerking, andere hebben eenvoudige verwerking en zijn vrij zuiver. Onze interventies bij maakbedrijven brengen regelmatig potentieel voor verbetering aan het licht, ook in de zogenaamde eenvoudige stromen. Dit potentieel gaat van betere scheiding, over grotere verdichting tot optimalisatie voor planning en transport. In deze blog zoomen we in op uw papier- en kartonstroom.

We zien dat voor eenvoudige stromen het verbeterpotentieel dikwijls onderbelicht blijft. Om u goed te informeren en het gesprek met uw mogelijke leveranciers en afvalinzamelaar zo resultaatgericht mogelijk te voeren, geven we u graag een aantal richtlijnen en een stappenplan mee.

Papier en karton wordt in bijna alle bedrijven gescheiden van andere afvalstromen. Deze sortering is immers ook verplicht in Vlaanderen. Deze gescheiden stroom wordt dan opgehaald en vindt zijn weg naar de recyclage. Is daarmee is de kous af? Nee, er blijven wel wat open vragen. Zeker als het gaat om het potentieel van preventie, de optimale zuiverheidsgraad of de verdichting en planning van de logistiek.

Sirris, Agoria en OVAM hebben een beslissingsboom opgezet die ook gevalideerd is door Coberec waarin de acties en hun volgorde uiteengezet worden om uw papier- en kartonafvalstroom

maximaal te reduceren en te valoriseren. De beslissingsboom kunt u gratis downloaden via de website van AFVALorisatie.

Stap 1: Scheiden van papier en karton

Bij het recycleren van een gemengd aangeleverde stroom papier en karton wordt het karton er in een eerste fase uit gesorteerd. Dit gebeurt meestal met behulp van grijpers die het karton uit de uitgespreide stroom uitpikken. In dit proces is het dus nuttig voor de sorteerder dat het karton er in grote pakken in aanwezig is en dat het karton niet versnipperd is. Tevens verlagen de te klein versnipperde of versneden stukken de recyclagekwaliteit omdat de vezels te veel ingekort worden. In principe kan karton met zijn lange vezels een 7-tal maal gerecycleerd worden. Een volledige scheiding van papier en karton van voldoende grootte (groter dan een A4) draagt dus bij aan hoogwaardige recyclage. Een zuivere stroom kan op deze manier efficiënter verwerkt worden.

Stap 2: Maak uw kartonstroom kleiner en zuiverder

Om de stroom zo zuiver mogelijk te maken kunt u nagaan waar verontreinigingen vandaan komen. Inkomende verpakkingen, waarbij kunststoffolie of dergelijke verlijmd is met het karton, waar overdadig gebruik gemaakt werd van kleefband, waar overmatige bedrukking gebruikt is, … vormen allemaal hindernissen voor optimale validatie door uw bedrijf of door de recycler.

Om de oorzaken van deze vervuiling aan te pakken zult u meer dan waarschijnlijk wat actoren bij elkaar moeten brengen: dit door afspraken te maken met leveranciers en/of logistieke partners, interne afspraken tussen vestigingen of met partnerorganisaties, …

Pas als de stroom zuiver genoeg is, komt het potentieel voor eigen hergebruik aan het licht. Kunt u bijvoorbeeld dozen van inkomende verpakking zelf hergebruiken? Mogelijk is standaardisatie van de afmetingen of methode van aanbrengen van de labeling en dergelijke noodzakelijk. Is het mogelijk inkomende dozen binnenste buiten opnieuw te gebruiken (blank, geen labeling) om uw producten of onderdelen te verzenden naar klanten of partnerorganisaties? Dozen zoals bulk boxes, octabins ,… die als een vel hergebruikt worden, kunnen zinvol zijn als er noden zijn voor tussenlagen in bijvoorbeeld herbruikbare verpakkingen.

Het is in deze fase dat u ook kunt kijken naar diepgaandere innovaties en samenwerkingen. In welke mate is er al onderzocht of herbruikbare verpakkingen een belangrijker aandeel kunnen krijgen, voor u of uw leveranciers?

Stap 3: Kies de meeste geschikte verdichtingsmethode

Uw restvolume aan karton dat u alsnog moet laten ophalen en verwerken, heeft u nu in beeld. Vanzelfsprekend bestaan er heel wat verschillende manieren om deze reststroom te verdichten.

Van het goed stapelen van opengevouwen dozen over perscontainers tot het aanbieden in geperste balen. De voor uw situatie meest geschikte verdichtingswijze hangt nauw samen met het resterende volume dat u jaarlijks laat ophalen. Voor volumes kleiner dan ongeveer 10 ton per jaar zal een mechanische verdichting van de stroom wellicht geen businesscase opleveren. Voor volumes tussen ca. 30 tot 500 ton per jaar zijn perscontainers het meest geschikt. In de beslissingsboom vindt u ook voor andere volumes mogelijke verdichting weer.

Probleem blijft dat het uitrekenen van een businesscase niet steeds vanzelfsprekend is, omdat niet alle gegevens bekend zijn. Zo kunt u nood hebben aan referentiewaarden voor de dichtheid van de

afstroom, met andere woorden: wat is de densiteit van het karton bij gebruik van een rolpakker of een perscontainer? Ook hier hebben we wat referentiewaarden in de beslissingsboom toegevoegd die u kunnen helpen bij het maken van uw keuzes en bij het zoeken naar de meest zinvolle oplossing, samen met uw afvalophaler. Na deze stap heeft u een duidelijk beeld van het volume en gewicht dat jaarlijks afgevoerd moet worden. De weergegeven waarden zijn indicatief en zeker een goed startpunt.

Stap 4: Denk na over de ophaalfrequentie

Nu u het karton in de meest zinvolle densiteit kan aanbieden, is het raadzaam om na te gaan of de hoeveelheid afval die u jaarlijks afvoert gelijk gespreid is in de tijd. Mogelijk zijn er seizoenschommelingen of is er op sommige ogenblikken meer of minder afval dat uw productie verlaat. Het is nu zaak om de afstemming met uw ophaler/verwerker op te zetten. Periodieke ophaling op vaste tijdstippen kan handig zijn, maar kan bij fluctaties in afvalvolume leiden tot onnodig transport of problemen met overvolle containers. U kunt ook opteren voor ophaling op afroep. Daar tegenover staat dat u zelf de vullingsgraad in het oog moet houden en telkens actie moet ondernemen. Het is dus zaak om een compromis te vinden tussen ophaalfrequentie en vullingsgraad van de containers.

Alle info werd samengebracht in een beslissingsboom die u gratis kunt downloaden via de website

Auteurs

Thomas Vandenhaute